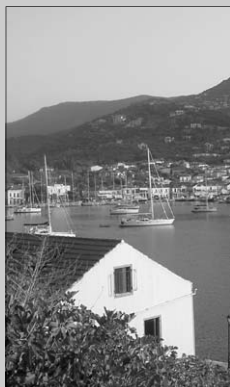
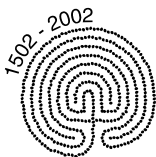

Byablaskan

Nr 3 november 2011 • Sundoms informationstidning

**Seglande
Sundomsbor i
den grekiska
övärlden**
Sid. 8-12

Sundom

Byablaskan – även på Internet
www.sundom.se

**Projektet
"Upptäck
Sundom"
presenterar...**

Sid. 3

Foto: THOMAS ÖBERG

Innehåll

Redaktören har ordet	2
”Upptäck Sundom	3
En gammal klocka	4-6
30 km/h vid Bydegården	
Sommarungdomar	6-7
Seglande Sundomsbor	8-12
Somrar i Sundom och Laduviken	
Föreningsinformation	13
Föreningsinformation	
Sundom [så'ta]	14-15
Anslaget och nyfödda	16

Lakabäcken svämmas över, (2011-09-23)

Foto: RISTO PEKKALA

Redaktören har ordet

I skrivande stund (slutet av oktober) har vi inte någon snö i Sundom, men vi är i väntans tider nu. Hösten i all ära, men det ska ändå bli skönt med lite snö, så det blir lite ljusare, tycker jag.

För den som nu ändå saknar sommaren finns en trevlig semesterberättelse på sidorna 8-12. Sundomsbon Per-Arne Johansson berättar om när han och hans fru Ulla fick möjligheten att segla i den grekiska övärlden, tillsammans med Elisabet och Per-Olov (också Sundomsbor). Elisabeth och Per-Olov vistas där i sin segelbåt ca fyra månader per år. Härligt!

Det råder dock inte bara semester-tider för Sundomsborna...

Här i byn har det jobbats med det projekt som kallas ”Upptäck Sundom”. En presentation kommer att hållas i Bydegården den 13 november. (Sid. 3)

Ett gäng skolungdomar har också sommarjobbat och gjort fint i våra omgivningar. Uppskattat! (Sid. 7)

Sist men inte minst vill jag tacka för alla tips, idéer och egna bidrag som kommer in till Byablaskan! Vi har inte alltid möjlighet att göra reportage, eller liknande, fastän vi kanske skulle vilja, då vi inte är en redaktion i ordets rätta bemärkelse. All hjälp med att skriva, intervjua och göra egna reportage är hjärtligt välkomna! Fortsätt att lämna era bidrag och att höra av er till Byablaskan!

KRISTINA SANDMAN
byablaskan@sundom.se

Sundoms 20 i topp

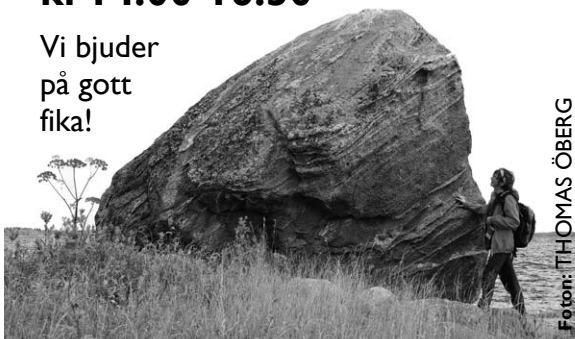

Nu presenterar vi resultatet av projektet **Upptäck Sundom – 20 spännande besöksmål på byns marker**

- Bildvisning och presentation av materialet av Thomas Öberg
- Möjlighet att ge egna berättelser om platserna.
- Samtal om hur materialet kan användas och utvecklas.

**Välkommen till
Sundoms bygdegård
söndag 13 november
kl 14.00-16.30**

Vi bjuder
på gott
fika!

Foton: THOMAS ÖBERG

En gammal klocka

Text: INGVAR NILSSON

Isak Nilsson var född i Labbgården vid norra stranden av Västra Lakaviken. Året var troligen 1840. Han blev trogen sitt barndomshem. Han gifte sej aldrig, men hade stor omsorg om sina syskonbarn. Till dessa hörde bland andra Johan och Oskar. Deras mor var syster till Isak.

Johan var född 1860 och gifte sej 1880 med Johanna Östling på Berget och flyttade dit.

Oskar, som var yngre än Johan, gifte sej med en kvinna från Persön, som blev moster till Spegel – Anna, gift med Jåns-Karl. Oskars äktenskap blev barnlöst. Han bodde kvar i Labbgården.

I sin krafts dagar köpte Isak en, på den tiden vanliga klockor, ett åttakan-tigt väggur av trä. Dessa fanns i många hem i vår bygd, bland annat i mitt hem på Berget.

Isak fick en lång arbetsdag, men fram emot sekelskiftet började hans krafter avtaga och han blev beroende av viss vård. Då samrådde Johan och Oskar och beslutade att Isak skulle få bo ett halvår i Labbgården och ett halvår på Berget. Allt han behövde till livets uppehälle skulle stå honom till buds. Han skulle få eget rum och egen säng. Detta var något av den tidens socialvård.

I sin bädd hade han ett ”underlakan” av beredda och ihopsydda kalvskinn (kalvskinnsbrädsla).

Troligen var det något som hans

kropp behövde. När jag började minnas så fanns denna sak kvar i bodan. Pappa lämnade den till garvning hos Jern i Råneå. Det skulle bli hans kläder.

Så tog Isaks arbetsdag en ände och hans beskyddare Johan och Oskar utlyste auktion av hans kvarlåtenskap.

Så är vi framme vid klockan igen. Dess nye ägare blev en ensam man igen. Han hette Emil Johansson, var född i granngården Spegel, men bodde nu i en stuga vid Fredrik Johansson i Backen. Stugan flyttades senare ned till byamark vid nuvarande Bydegården.

Emil dog 1926 och hade inga arvingar. Kommunen ordnade med auktion av stugan och annan egendom.

Så gick klockan än en gång under klubbslaget. Den inropades av min farbror Adolf för fyrtyio kronor. Den fick sin plats på väggen i mangelboden på Berget där Adolf hade sitt sommarboende. Där hängde den i femtio år och var igång varje sommar.

Midsommarveckan 1949 flyttade min familj från Kalix till Börjelslandet. Vi kom att bo där i sex år. På eftervintern 1950 kom Adolf ”sparkande” med klockan på sparken. Vi blev mottagare av en värdefull gåva.

Klockan beräknades till 150 år. Där fanns inget årtal, men en skrift på baksidan med stora bokstäver: ISAK NILSSON.

”Jag tyckte ni hade så dåligt med klockor” blev farbror Adolfs kommentar.

Och ”Klockan har gått och gått, men kommer aldrig till dörren”, som det heter i visan.

Jo, efter en tid upphörde ”slaget” och efter ytterligare en tid upphörde ”gången”. Då måste den ut genom dörren och till f.d. lokföraren Hugo Nilsson i Boden, som lärt sej klockmakeri när han var konvalescent. Totalt har den gått i sammanlagt sex platser och nu är ringen sluten

I ett kök på nedre botten i Sundoms pensionärsbostad.

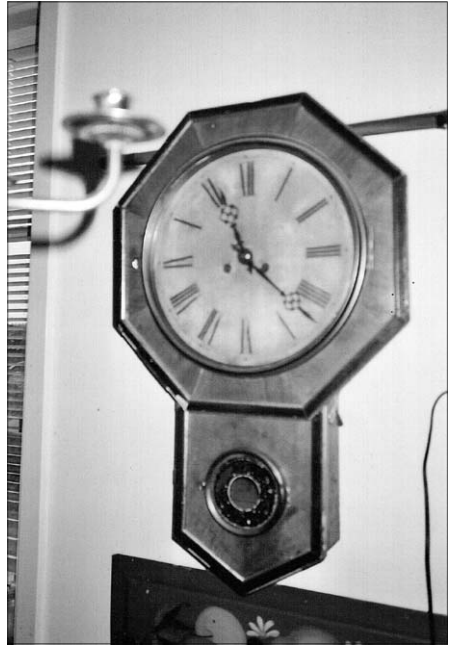
Samma på dialekt

I gåmal klååkk

Isak Nilsson vär fööd isi Läbbggår’n ati närsträta bårti vestra Lå kavöika. Aarå vär träolit 1840. Hån värt kwåår ini häimä dern vär född. Hån djiftå sä ålldri. Men hädd omsårja om banbana som än hääd. He vär hån Johan o hån Oskar o måora vär i söstär at’n Isak.

Hån Johan vär född 1860. Hån djiftå sä 1880 ve na Johanna Östling bårti bärjä o flittå döjt. Hån Oskar so vär öngrå än än hån Johan djiftå sä ve i kuno fra Persi, so värt mostår dill a Spåjjäl – Anna o so djiftå sä ven Jåns – Kåll. Ektånskapå hårns Oskar värt eotan bano, men hån bädd kvår isi Läbbgårn. När’n Isak vär som best tjept’n i klååkk, so den tööjn vär mitji vännlitt, i åttkånta klååkk, so skuull situ upa veggån. Dom väor bårti tre. Tukårhin finnås ini määk heoso, eej finnås ini häimä mett isa Bärjä.

Isak fiik in lääk arbisdå isi Läbbår’n. Men måt sekålstjiftå böörjd kråftån att

tå a, o hån behövd någån so jölpdill ibländ. Da radjerlä hån Johan o hån Oskar att hån Isak skuull fa båo hålvare isi Läbbggår’n o hålvare isi Bärjä. Ållt hån behövd skuui’n fa. Hekkån vär socialvård’n den töjn. Hån skull fa äigåt rom o i äigån säng. Fåst he vär åovännlitt so hädd hån i undilåkan so vär sönt ihåop bårti någår kålvskinno so väor berått. He kålådås ”kålvskinnsbrådsla.

He vär no nåhä so kroppån fåodrå. När jö böörjd a minnes so fånns kålvskinnsbrådsla kvår isi båoda. Pappa lämnå na dill Jern i Raan. He skull blöi hanskleer.

So tåo Isaks arbisdå sleot o dom so stjett omån, Johan o Oskar, löyst eot in avisjåon om he hån hädd lemt ett sä.

Da jera ve frääm isi klååka ater. Ho

fick in nojd äigar. He värt ater in kar so vär allen.

Hån häitä Emil Johansson so vär född isi gränngår'n Späjäl män båadd neo ini i stugo ati hån Frekjoharnsa upi Bäckén. Stugo flittädäs ettat dill böjemark der no Bigdegår'n stä.

Emil döödd 1926. Hån hädd öngän so tao ett sä. Kommun ställd dill in avisjäon o seld stugo o leosäjäandåomen o so djikk kläkka undi klobba änar gäka. Hån so räopä in a för förti kråon vär men färbråor Adolt. Kläkka fick in pläts isa väggän ini mængäl-båoda isa Bärögä der färbråorn laag o somarn.

I femti aar häv a hängt deero vorte drooj vorn somar.

Misommarviko 1949 flittä vodar famili fra Kõrlis dill Birislätä. Ve båadd der i sex ar.

Upa ettvöntärn 1950 kom färbråon Adolt "sparkendäs" ve kläkka upa sparkän. Ve fick in värre fin present. Kläkka bereknäs våra 150 aar. He fänns öngät aratärl, män upa bäksöjda stä ä skrivi ve ståora båkstevo : ISAK NILSSON. "Jö tükt i hädd so dålrít ve klockän" kommenterä färbråon.

"Klocka gä o gä, men kom åldri dill dör'n" häitä uti vöisa.

Jaa – ett in töid stänä "sägä" o ett in ään töid stänä "vöisarn".

Da leotä klocka eot djeno dör'n o dill f. läokförar'n Hugo Nilsson upi Båodän, so lärt sä låga kläkkän när'n vär konvalecent. Ettat hä kläkka gooj upa sex plätso o no jer röngän sluti.

Ho süit upa väggän ini i tjeek ini pensjonershäimä upi Sata.

Hastigheten

Det är nu klart att högsta tillåtna hastighet är 30 km/tim på sträckan från infarten till Sundomsvägen 555, förbi bygdegården och fram till nedfarten bortanför Sundvalls.

Detta beslut gäller från och med den 5 september 2011 då Luleå kommun i sina lokala trafikföreskrifter beslutade om ny författning om hastigheten på Sundomsvägen. Under oktober har beslutet även fastställts i tekniska nämnden.

Det är nästan ett

Sommarungdomar

Under denna sommar, i likhet med andra, har vi haft förmånen att få ha sommarungdomar som jobbat med allehanda ting runt om i byn. Det är Luleå Kommun som garanterar ungdomar i åldrarna 15-17 år 3 veckors jobb. I år var det 10 ungdomar, flickor och pojkar, både från byn och andra byar runt omkring som arbetade med detta. Tillsammans med en gruppledare har man bland annat målat, oljat in banker, bord, hockeysarg och bivaacker, städlat och röjt kring hamnen, badplatsen samt runt majbrasan. Städat

förbi bygdegården 30 km/tim!

helt år sedan vi från byn skrev till kommunen och det har varit många turer i ärendet. Att alla berörda föreningar gemensamt stod bakom byns önskemål och att vi med envishet bevakat alla byråkratins turer har varit framgångsfaktorer för att få igenom Sundoms önskemål om 30 km/tim.

Motivet till att den sänkta hastigheten är att vi vill öka trafiksäkerheten för barn och ungdomar som leker eller idrottar vid Bygdegården och rör sig på vägen. Vi vill också öka säkerheten vid skoteröverfarten.

Vi väntar nu bara på att Trafikverket ska komma hit till Sundom och sätta

upp nya skyltar. För att det inte ska dröja för länge har vi med fortsatt envishet redan kontaktat Trafikverket. Man säger där, att nya skyltar ska vara på plats innan det blir vinter.

Företrädare för Sundoms IF, Skoterklubben, Bygdegårdsföreningen, Byalaget och Byautvecklingsgruppen förväntar sig att alla som kör bil lättar på gaspedalen och respekterar att den nya hastigheten är högst 30km/tim!

För Byautvecklingsgruppen
och övriga föreningar
GUNILLA STÅHL

i och omkring Bygdegården, röjt i byn s.k. siktröjning detta för att få fram öppna landskap och vattenspeglar. Nytt för i år var att det krävdes en ordentlig städning av återvinningen. Det var väldigt skräpigt runt containrarna både av det som ska kastas i respektive container men även av saker som överhuvudtaget inte ska kastas på återvinningen. Vi får alla hjälpas åt att hålla snyggt vid återvinningen. Byautvecklingsgruppen riktar ett stort tack till ungdomarna för ett riktigt bra utfört arbete och till byns föreningar som ställt upp med både material och uppdrag.

För Byautvecklingsgruppen
JÖRGEN JONSSON

A-FIX&STÄD

Hushållsnära tjänster

- Målning och tapetsering
- Inredningssnickeri • Möbelmontering och reparation • Rengöring av mattor och bilsäten (recond)
- Bakning • Städning • Gräsklippning • Lättare snöskottning

Alf Vikman

Sundomsvägen 397, 975 98 LULEÅ

Telefon: 070-600 82 75

a.fix.stad@gmail.com

Innehar F-skattesedel. ROT-avdrag möjligt.

Seglande Sundomsbor i den grekiska övärlden

Text och foto: PER-ARNE JOHANSSON

Visste ni att vi har Sundomsbor som vistas ca 4 mån per år på segelbåt i den grekiska övärlden. Det är Per-Olov Rask och Elisabeth Nilsson, ägare till segelbåten Swona, en Bavaria 38 fot (12 m).

Vi, Per-Arne och Ulla, fick för nästan ett år sedan inbjudan att följa med på en seglingstur i den grekiska arkipelagen. Vi tackade naturligtvis ja till erbjudandet. Vår resa startade från Sundom den 2 sept kl 04.30 och här följer en enkel skildring av resan.

Avresa (Fredag 02)

Tidig morgon 6-planer från Kallax, 10.30 från Arlanda, 14.10 från Paris, 19.30 flygbuss från Aten flygplats till

Kaptenen och en matros

centrala busstationen i Aten, 21.30 ny buss från Aten till Mesalongi, platsen där P-O och Elisabeth befann sig med båten, framme 00.50. 21 timmars resa, ganska jobbigt. Kolmörkt +28 grader.

Staden Mesalongi (Lördag 03)

Kanonväder + 32, 28 i vattnet.

En dag på fastlandet med rundvandring i hamnen och staden Mesalongi som ligger på fastlandet nv 3 mil om halvön Peloponnes. Segling, en ny upplevelse för oss. För att kunna hjälpa till på båten behövde vi en snabbkurs i seglingens konster vilket värdparet förmedlade. På kvällen bjöd Elisabeth på en svensk sillmiddag och förutom oss så var ett annat svenskt seglarpar inbjudna, jättetrevligt.

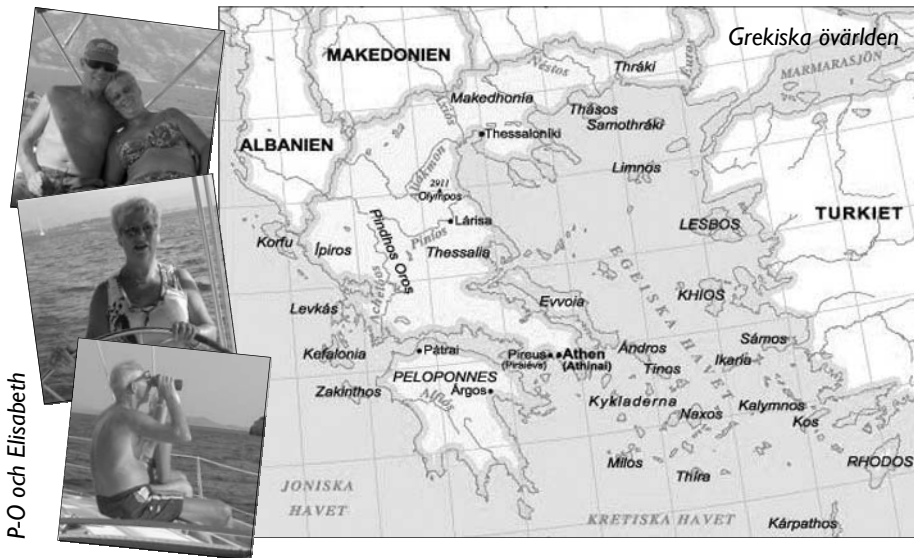
Poros på ön Keffalonia (Söndag 04)

Vädret som tidigare.

Nu startar färden. Motorkörning ut från Mesalongi, via en kanal ut till havs där äntligen seglen tas upp och motorn tystnar, ljuvligt, det enda som hörs är vattnets brus kring båten. Destinationen är planerad till Poros, ett samhälle på ön Keffalonia, ca 35 distanser. Att jämföra, Sundom-Brändöskär är ca 22 distanser. Keffalonia är en av de 4

Båten Swona med Perran och Elisabeth

P-O och Elisabeth

Svalka...

stora Joniska öarna på Greklands västkust, med ca 28000 innevånare.

Att segla går inte fort. Det är en sak man som motorbåtsvan måste lära sig.

Farten är normalt mellan 3-6 knop. Under turen mojnar vinden, farten sjunker och då passar man på att svalka med att hoppa i havet och tolka i lina. Underbart skönt, säkert +28 i vattnet och 200 meter djupt.

Poros hamn, naturskönt med branta sluttningar där mängder av vackra hus är byggda och sen den fantastiska blomprakten i form av träd, samma som vi har i blomkrukorna hemma.

Sami på ön Keffalonia (Måndag 05)

Fortsatt kanonväder, spegelblankt.

Fantastisk morgon, dagens destination samhället Sami på samma ö, ca 15

dist. Mest motor, passar på att göra en liten omväg till en badvik på en mindre ö som heter Ihtaka. Otrolig sikt i vattnet, man ser botten på 20 meters djup. Flera andra båtar stannar till i samma vik för en simtur. Tyvärr dyker ett mindre trevligt sällskap upp. Getingar, många. Vi fick i princip fly. Getingviken fick den heta i fortsättningen. Sami, jättefin hamn, många båtar och hela strandpromenaden fylld med restauranger.

Vathi på ön Ithaka (Tisdag 06)

Vädret...

Dagens tur innebar att vi tillfälligt lämnade Kefallonia för att besöka Ithaka och det fantastiska samhället Vathi. På vägen dit, ca 18 dist, stannade vi till i en ännu bättre badvik än dagen innan och nu endast ett fåtal getingar. Badade säkert 2 timmar. Förutom den badvänliga temperaturen så flyter man som en kork utan att be-

höva röra sig. Detta beroende på den höga salthalten, underbart. Inseglingen till samhället var nog den vackraste på hela resan. Jättestor vik med enorma sluttningar mot bergstopparna och hus överallt i dessa. Det var fullt med båtar i viken och vid kajerna. Nu skulle kapten Perra verkligen få visa sin skicklighet. Det gällde att hitta ett litet hål mellan några båtar för att tränga sig in. I dessa trakter backar man nämligen in båten mot kaj och det är inte det lättaste med 6 ton båt att manövrera. Under backningsmanövern skall frontankaret ”kastat”, köras ut med hjälp av ankarspelet. Det gäller att pricka rätt och inte korsa någon annan ankarlina, detta klarar Elisabeth elegant. Perran backar. Detta är ett kritiskt moment eftersom alla i hamnen

kollar. Perfekt! Kunde inte gjorts bättre. Väl i land gjorde vi en botanisk vandring, vilken prakt. Här fanns citronträd, vinrankor med druvor, fikonsträd, apelsiner, lime med flera. Blommorna, vackrare än tidigare, boganvill i flera olika färger, hibiskus och många fler. Alla växte som träd ute. Middag denna afton i båten med Elisabeth som tillagare, mums 5 på 5-gradig skala.

Fiskardo på ön Kefallonia

(Onsdag 07)

Vilken tur vi har med vädret...

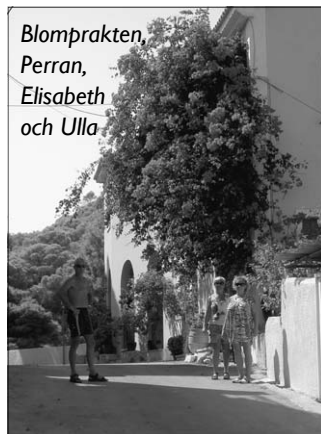
Dagens etapp ca 20 dist, skulle ta oss runt Ithakas nordudde sen åter till Kefallonia och samhället Fiskardo. Stiltje från början, innebar motorkörning runt 6 knop. När vi rundade nordudden började det blåsa lite så seglet kom upp dessutom kom det in ”gammelsjö”-dyningar från öppna medelhavet, vilken hissning, riktigt häftigt, säkert 30 meter mellan vågtopparna. Vinden drog på ytterligare så vi tog en liten extrasväng för att få segla lite fortare. Vi var uppe i nästan 7

Hamnen Fiskardo

Vathi på ön Ithaka

*Blomprakten,
Perran,
Elisabeth
och Ulla*

knop. Inseglingen till Fiskardo var också en riktig höjdare. Väl inne i hamnen var det lika fullt som i hamnen innan. Återigen ett kaptensprov vid angröingen och nu var det lite sidvind också, men det fixade Perran med bravur. Däremot gick det lite sämre för ankarchefen, undertecknad. Visserligen tog det fast till slut, men det kändes lite konstigt. Efter en snorklingsstur konstaterade jag att vi ankrat fast bakom ankarkättingen på en holländare, men han fick skylla sig själv då han ”snedankrat”.

1953 förstördes de flesta Joniska öarna av en omfattande jordbävning men detta samhälle är ett av de få som klarade sig och det syntes på bebyggelsen, blandning av nytt och gammalt.

Sämjan bland seglingsfolket i Grekland är jättebra. Det visade sig att det var relativt grunt mot kajen så båten fick läggas lite längre ut vilket innebar att vår landstigningsplanka inte räckte in till kajkanten. Vi fick samarbeta med båtgrannen, en trevlig grek, vars båt vi fick gå över för att komma iland. Å andra sidan skarvade vi hans landgång med vår. För första och den enda gången under resan så kom det ett åskväder med regn i 30 minuter, skönt! En och annan ”Orrskär” fanns också på plats. Restaurangmaten på kvällen blev näst intill en fullträff, för nu började man någorlunda förstå den grekiska matsedeln.

Venetiansk borgruin (Torsdag 08)

Vädret.....

Rutten, runt nordudden på Kefallonia och söderut på utsidan ner till Asos, ca 10 dist. Lite segling från bör-

Utsikt från borgruinen, nertill byn med det lilla näset som binder halvön

jan och som så ofta tidigare motor sista biten in till den minsta hamnen under resan, Asos. Lunch åt vi på en hamnrestaurang, 46,5 euro för fyra, ungefär samma som hemma. Här finns en venetiansk borgruin ute på en liten men hög halvö i anslutning till byn. Vi promenerade upp till denna, 1,8 km på en väg som var belagd med stenplattor, imponerande, men EU-lån betalar som på så många andra ställen. Grekerna är lite av specialister på att inte göra dessa projekt klara eftersom man då slipper ta över länen. Den skyddande piren var liten när medelhavets dyningar rullade in i hamnen. Nattvilan blev lite störd av detta.

Kefallonias huvudstad Argostoli

(Fredag 09)

Vädret, inget att klaga på, faktisk lite vind.

Avfärden blev lite spännande då en sent ankommen båt ankrat över vår kätting, men det löste sig till sist. Dagens rutt, ca 35 dist, segling heldag, till Kefallonias huvudstad Argostoli. Halvvägs, ett oväntat möte med en havssköldpadda ca 1,5 m i diameter

och bara 2 meter från båten. Vilken tur att vi inte körde på den. Vidare under färden dök det upp ”små bruna bollar” som låg ca 0,5 m under vattenytan. Vi diskuterade länge vad det kunde vara, sköldpaddungar eller bruna maneter. Ett annat möte, dock på långt håll, var delfiner som simmade mot vår färdriktning. Dessa två möten var för oss unika att se i vilt tillstånd. Framme i Argostoli, vilken hamn, palmer som prydde den långa kajen, mycket vackert! På eftermiddagen kom en kvinnlig coast guard och skrev upp namnet på de båtar som låg i hamnen och samtidigt meddelade att vi skulle inställa oss på deras kontor morgonen efter för klarering. Staden imponerade med en gågata av marmor, världsklass. För första gången hittade vi en italiensk restaurang, maten nästan 5 på 5-gradig skala. Nattvilan, den behagligaste under resan, sval temperatur på knappt 25 grader.

Ön och huvudstaden Zakyntos

(Lördag 10)

Väder... behövs inte kommenteras.

Som vanligt, vacker frukostmorgon. Jag följde med Perran till Coust guard office för att se vad som skulle hända. Turligt nog tog vi med alla papper på båten och ID på oss själva, för det visade sig att de var enormt petiga, enligt Perran det värsta han varit med om hittills. Efter ca 45 minuter kunde vi lämna kontoret 150 spänn fattigare. Pust, effektivitet obefintlig! Detta blev vår sista seglingsdag, ca 38 dist ner till nästa stora ö, Zakyntos och dess huvudstad med samma namn. Vilken segling det blev, vi noterade rekord för

resan med 8,6 knop i några vindbyar. Det riktigt ”riste” i båten när vinden drog i, häftigt.

Nu fick vi också se delfiner 2 meter från båten, storlek som en 15-20 kilos lax. Tyvärr simmade dom ifrån oss, hann ej fota. På slutet möjnade vinden som vanligt och lite väl sent ca 21.00 angorde vi hamnen, kolmörkt men det gick bra, 9 tim segling. Hamnen, den största hittills, många färjor, Zakyntos stad verkade vare ett av färjenaven i Joniska havet. Kvällen, god mat och myllrande kvällsliv. Lite märkligt, barnen är med sent på kvällarna. Så var det på alla ställen.

Hemresa (Söndag 11)

Stekbett...

Denna dag startade vår hemresa med buss på eftermiddagen till färjan. 1 timme på den, sedan 6 timmar buss till Aten och en kort hotellnatt, jobbigt.

Mot Sundom (Måndag 12)

Väder... kanon hela tiden.

09.30 flyg från Aten-Paris, 14.00 till Stockholm, hemma på Kallax 19.05. Dit och hemresan med bussåkningen var ganska jobbiga. Det går att flyga från Aten ut till de holmar vi varit på för att slippa detta.

Slutligen...

En oförglömlig resa. Hur många gånger har man inte stått vid en badstrand utomlands och tittat ut på havet och önskat att man vore där? Det var just det vi nu fått uppleva, ett minne för livet.

Stort tack till våra vänner Elisabeth & Perran!

Somrar i Sundom och Laduviken

Text: TINA VIKSTRÖM

1959 köpte mina föräldrar en tomt i Laduviken av Herbert Johansson. Det var de mycket skickliga bysnickarna Ruben Östling och Erik Ersson som byggde stugan som stod klar 1960.

Efter att pappa Bruno slutat jobbet på lördagen på färghandeln i Boden och mamma Ruth packat alla kassarna bar det av till Sundom. Jag, storasyster Tina, brodern Johan och lillasyster Anna satt, som man gjorde på den tiden, i det ”säkra” baksätet utan säkerhetsbälten. Efter en stund var det dags för föräldrarna att tända den första cigarett. Det dröjde sedan inte länge förrän det var dags för det första stoppet på Smedsbyvägen. Anna måste kråkas. Hennes vädjan till föräldrarna att inte röka i bilen avfärdades med ”Äsch, det är bara lite åksjuka”.

Väl framme i Sundom skulle några saker inköpas antingen på ”Harrys” eller på Konsum. Tänk att det fanns två matbutiker i Sundom i början av 60-talet!

Jag har inget minne av att det någon-sin regnade. Även om Luleå återigen vann Solligan i Sverige i år så måste det väl kommit några regndroppar även på 60-talet. Vi badade vid sandbanken utanför stugan men oftast rodde vi längst in i Laduviken. Där var sandbotten räfflad av vågorna, det var

långgrunt och alltid varmt.

Vi gjorde båtturer till Borgen och Rövaren. På midsommarafton blev det båt till Brändön. Mjärdarna försåg oss med färsk abborre som vi rökte. Vi besökte snickeriverkstan mitt emot Herbert Johansson och köpte ett par små stolar till Anna.

Bättre somrar kan man inte ha som barn. Dessa fina minnen bidrog nog en del till att Anna och Jan Axel köpte sitt hus mitt i byn. Samma gäller också mig även om det skulle gå 46 år mellan det stugan byggdes och Kjell och jag, efter flera års letande bland olika alternativ, äntligen kunde flytta in på Sundomsvägen 496.

Infokväll?!

Hej alla bybor! Jag ordnar gärna en informationskväll om det finns intresse av att få veta mer om detta:

- Oranga kuvertet, vad innebär det? Bra att veta om pensioner.
- Socialförsäkringssystemet, vilka regler gäller vid sjukdom.
- Familjejuridik i vardagen, sambo, gifta, barn särkullar m.m.

Jag har själv varit på en information och det var lärorikt.

Välkommen in med din intresseanmälan till mig, tel. 747 77, före årsskiftet! Återkommer sedan med mer information när föreläsare är vidtalad.

För Byautvecklingsgruppen
MATS FRÖLANDER

Förarbevisutbildning för snöskoter

Skoterklubben ordnar gärna en förbevisutbildning om det finns intresserade som vill delta. Den genomförs i så fall efter julhelgen fram till trettondagsafton med uppkörning i slutet av januari och examen i början av februari.

För att få ett förarbevis för snöskoter krävs att du har:

- Fyllt 16 år den dagen uppkörningen är i januari.
- Du skall delta i informationsträffen och kunna legitimera dig med en godkänd legitimation (bank, post eller mamma, pappa) vid inskrivnings träffen i december.

Anmäl ditt intresse före den 5 december till Mats Frölander 0920-747 77

Vi hoppas på en skön skotersäsong!

Friskvårdlotteriet.

Vinnare för **april 2011** är:

1:a till 4:e pris: Anna Wikström, Laila Östling, Kerstin Johansson och Maj-Lis Frölander. Övriga deltagare: Solvig Bergman, Sivan Johansson, Kjell Bergman, Marianne Johansson, Nancy Frölander, Holger Sundström, Birgitta Nilsson.

Lycka till vid nästa dragning

Vinnare för **maj 2011** är:

1:a till 4:e pris: Stig-Olof Nordmark, Kerstin Johansson, Marianne Johansson och Laila Östling. Övriga deltagare: Solvig Bergman, Kjell Bergman, Nancy Frölander, Birgitta Nilsson, Maj-Lis Frölander, Sivan Johansson. Lycka

till vid nästa dragning.

Vinnare för **juni 2011** är:

1:a till 3:e pris: Laila Östling, Marianne Johansson, Kerstin Johansson.

Vinnare för **juli 2011** är:

1:a och 2:pris: Kerstin Johansson, Marianne Johansson.

Vinnare för **augusti 2011** är:

1:a och 2:a pris: Marianne Johansson, Kerstin Johansson.

Bra kämpat alla deltagare!

Behöver du startkort gå in på hemsidan eller kontakta Mats Frölander 747 77, så kommer det i din brevlåda.

SIF har nu egen hemsida www.sundomsif.se

Gör gärna ett besök på den och lämna dina kommentarer till SIF:s webbmaster (Magnus J)

Spelar du på svenska spel eller på folkspel? Gå in genom vår hemsida och spela, det gynnar vår förening!

SIF:s webbmaster Magnus Johansson efterlyser bilder från skidtävlingen, årsmötet, strandfesten mm. Han vill överhuvudtaget ha din hjälp med bilder till hemsidan. Skicka bilder!

Bingolotto den 23/12

Vi kommer att beställa hem uppsittar bingolotter för den 23/12 som finns till försäljning. Ring 747 77 så levererar vi hem till din dörr! Kontakta kassören Mats Frölander 747 77, 070-396 49 97

Träningsoveraller

finns att köpa: Storlekar 150-170, S, M, L, XL, XXL.
Kontakta kassören Mats Frölander 747 77, 070-396 49 97

Byautvecklingsgruppen
gratulerar SIF till
den nya hemsidan!

Sundom [så'ta]

Den här dekalen, som kan ses på en del bilar här i byn, tog vi fram till Sundoms 500-års jubileum år 2002.

Vi har nu hört att det finns olika förklaringar till vad ordet *såta* betyder och vill därför tala om hur det förhåller sig.

Namnet Sundom är en försvenskning av det dialektala namnet *Såta* eller som man ofta sa *nedi såta*. Under tidigt 1400-tal var byn omgiven av vatten och sund från flera håll. Det berodde på att havsnivån då låg 5 meter högre än dagens nivå.

Troligen fick byn Sundom sitt namn för att den låg *vid sunden* eller som man sa på dialektmål *nedi såta*. Ordet *såt* är dialektens ord för sund och *såta* är en gammal uttrycksform av ordet sund i flertal.

Kanske inte riktigt korrekt, men vi brukar säga att ordet *såta* i dekalen betyder Sundom.

För Sundoms Byautvecklingsgrupp
LARS BRÄNNSTRÖM

Sundom [så'ta]

Anslaget

Älgstudsare önskas köpas

Hej! Jag önskar att köpa en bättre begagnad älgstudsare när jag blir 18 år till sommaren.

John Frölander 747 77

Manusstopp för Byablaskan år 2012

26 januari och 20 september

Byautvecklingsgruppen har beslutat att förnya Byablaskan något under kommande år och satsar på två förhoppningsvis fylligare nummer per år.

Nyfödd

Nu har Cornelia blivit storasyster. Den 15 juni föddes **Rebecka**. Längd 50 cm och vädge 3600 g.

*Håkan Wallmark
Marie Högdahl
Syskon Cornelia*

Nästa nummer av

Byablaskan

kommer ut februari 2012

Manusstopp 26/1-12

- **Utgivare**

Sundoms Byautvecklingsgrupp
Ordf. Gunilla Ståhl, tel. 746 90

- **Ansvarig utgivare**

Prenumerationsansvarig
Lars Brännström, tel. 745 93
74593@sundom.se
(Vill du prenumerera, byta adress eller avsluta prenumeration, ring eller sänd e-post till Lars)

- **Redaktör**

Textredigering och layout
Kristina Sandman, tel. 745 55

- **Tryck**

Luleå Kommun, Reproavd.

- **Prenumeration**

75:-/år (2 nr/år)
(Gratis för bofasta i Sundom.)

- **Annonsering**

Helsida 800 kr
Halvsida 400 kr
Kvartssida 200 kr
(Gratis för föreningar och privatpersoner i byn.)

- **E-post**

byablaskan@sundom.se

**Bokning av
Sundoms Bygdegård**

**Nilseric Larsson
0920-747 55**